

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 542/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Lawyers Group s.r.o.**, Prievozská 37, Bratislava, zastúpeného Fridrich Lawyers, s.r.o., Mickiewiczova 10, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/60/2019-512 z 29. januára 2020 a uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/77/2023 z 28. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku zaručeného čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania.

2. Vec bola náhodným výberom elektronickými prostriedkami pridelená na prerokovanie III. senátu ústavného súdu, ktorý podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 pracoval v zložení Robert Šorl, Peter Straka a Martin Vernarský.

3. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 477/2025-6 zo 16. septembra 2025 rozhodol, že sudca III. senátu ústavného súdu Robert Šorl, ktorý je zároveň predsedom III. senátu, je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci sťažovateľovej ústavnej sťažnosti. Podľa čl. III ods. 2 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2025“) vylúčeného predsedu III. senátu

ústavného súdu Roberta Šorla nahradil predseda II. senátu ústavného súdu, ktorým je podľa rozvrhu práce na rok 2025 Ľuboš Szigeti. Preto III. senát ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa rozhodoval v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

II.

Skutkové východiská

4. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 7C/125/2010-461 z 1. októbra 2018 zamietol sťažovateľovu žalobu podanú proti Slovenskej republike o náhradu majetkovej škody 40 816 844,99 eur z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prievidza spočívajúceho v odmietnutí prijať podania z roku 2006 urobené elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom. Predmetom neprijatých žalôb boli pohľadávky na nezaplatené koncesionárske poplatky, ktoré žalobca (právny predchodca sťažovateľa) nadobudol na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok v spojení dvoma realizačnými zmluvami od Slovenského rozhlasu. Išlo celkom o 355 917 pohľadávok za odplatu 105 756 690 Sk. Nezákonnosť uvedeného postupu Okresného súdu Prievidza potvrdil ústavný súd, ako aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). V dôsledku uvedeného nesprávneho postupu mala vzniknúť škoda zánikom majetkových práv (37 981 814,38 eur), pretože malo dôjsť k premlčaniu práv na zaplatenie súdne uplatnených pohľadávok a ich príslušenstva. Malo dôjsť aj ku vzniku ušlého zisku (1 899 090,70 eur), pretože žalobca nemohol po dobu dlhšiu ako dva roky podnikateľsky zužitkovať finančné prostriedky, ktoré by nadobudol prevodom alebo úhradou súdne uplatnených pohľadávok. Poškodený prišiel aj o úročenie finančného kapitálu (738,80 eur), keďže mal bez akéhokoľvek výnosu viazaný finančný kapitál, ktorý investoval do nákupu súdne uplatnených pohľadávok. Žalobou boli uplatnené aj náklady na ochranu práv pred orgánmi verejnej moci (84 461,10 eur) a nemajetková ujma (850 740 eur) spôsobená masívnym a opakujúcim sa zásahom do práva na prístup k súdu a do majetkových práv.

5. Po čiastočnom zastavení konania okresný súd ustálil, že uplatnená suma pozostáva z istiny tvorenej sumou koncesionárskych poplatkov 14 775,94 eur, z príslušenstva tvoreného sumou poplatkov z omeškania 37 967 038,44 eur a z príslušenstva tvoreného nákladmi spojenými s uplatnením istiny 84 033,59 eur.

6. Okresný súd považoval nesprávny úradný postup Okresného súdu Prievidza za preukázaný. Nestotožnil sa však s právnym názorom, podľa ktorého škoda vznikla na istine pohľadávok v dôsledku ich premlčania. Sťažovateľ nepreukázal, že vo všetkých ním podaných žalobách na Okresnom súde Prievidza boli žaloby zamietnuté z dôvodu premlčania práva, ktoré nastalo odmietnutím zaregistrovania podaní. Okresný súd zo svojej úradnej činnosti zistil, že časť konaní bola zastavená pre nezaplatenie súdneho poplatku, pre úmrtie žalovaného pred začatím konania alebo pre späťvzatie po zaplatení žalovaných nárokov, časť žalôb odmietnutá pre nedostatočnú špecifikáciu žaloby a v časti vecí bol vydaný rozsudok. K časti nároku tvorenej poplatkom z omeškania okresný súd odkázal na zákon č. 96/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 212/1995 Z. z. o koncesionárskych poplatkoch a o zmene zákona č. 468/1991 Zb. o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 96/2006 Z. z.“), ktorý nadobudol účinnosť 21. februára 2006, teda pred podaním žalôb, a ktorý zrušil poplatok z omeškania a namiesto neho zaviedol úrok z omeškania, preto nárok na zaplatenie tohto poplatku ani nevznikol,

resp. ak existoval v čase postúpenia pohľadávok, zanikol skôr, ako sa ho žalobca mohol domáhať súdnou cestou, a teda mu ani nemohla vzniknúť škoda spočívajúca v nezaplatení tohto poplatku. Ku škode tvorenej nákladmi na uplatnenie pohľadávok okresný súd dôvodil, že sťažovateľ nepreukázal ich vznik v označenej výške.

7. Na odvolanie sťažovateľa Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom prvoinštančný rozsudok okresného súdu potvrdil. K odvolacej argumentácii sťažovateľa zdôraznil, že žiadna zo sporných žalôb nebola Okresným súdom Prievidza zamietnutá z dôvodu premlčania. V dôsledku vyhovujúceho nálezov ústavného súdu preukazujúceho nesprávny úradný postup boli totiž účinky pôvodného podania na Okresný súd Prievidza zachované ku dňu jeho doručenia. Podaniu návrhov na DVD bol teda priznaný plný účinok. Krajský súd zhodne s okresným súdom dospel k záveru o nedôvodnosti aj ostatných súčastí uplatnenej náhrady škody.

8. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), dôvodiac nesprávnym právnym posúdením otázky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Argumentoval, že neprijatím doručených žalôb Okresný súd Prievidza pretrhol zákonom o koncesionárskych poplatkoch predpísaný postup, ktorý je nevyhnutný pre vznik oprávnenia na ďalšie vymáhanie poplatkov z omeškania tvoriacich príslušenstvo koncesionárskych poplatkov, pričom bez uplatnenia práva na úhradu koncesionárskych poplatkov nie je možné pristúpiť k vymáhaniu príslušenstva. Preto v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Prievidza (odmietnutím žalôb o uplatnenie koncesionárskych poplatkov) došlo ku vzniku škody aj v podobe zániku práva na vymáhanie príslušenstva koncesionárskych poplatkov. Definitívny zánik tohto príslušenstva vyvolalo jednak plynutie času, keď sa jednotlivé nároky premlčali, ako aj tzv. generálne pardony, ktoré boli do právneho poriadku zavedené zákonom č. 96/2006 Z. z. a ďalším zákonom z roku 2007.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 7Cdo/290/2021 z 29. novembra 2022 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že rozhodnutie krajského súdu bolo predčasné bez náležitých skutkových zistení o realizácii rozsudku ESLP Okresným súdom Prievidza. Zároveň dodal, že konanie, ktoré na súde začalo a ktorému nebola pridelená spisová značka príslušného súdneho registra, má napriek tomu charakter začatého súdneho konania. Podaný návrh na začatie konania vyvoláva účinky v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka, ktoré bránia premlčaniu uplatneného nároku až do doby, kým vec nebola predpísaným procesným spôsobom skončená.

10. O ústavnej sťažnosti žalovaného rozhodol ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 140/2023-44 z 26. apríla 2023 tak, že uznesením najvyššieho súdu z 29. novembra 2022 bolo porušené základné právo žalovaného na súdnu ochranu a jeho základné právo na rovnosť účastníkov konania, uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd dôvodil, že najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia nevysvetlil, akým spôsobom sa vyrovnal s dovolacou otázkou položenou sťažovateľom, na základe akej úvahy posúdil túto otázku ako otázku právnú, a nie skutkovú, a to napriek argumentácii žalovanej uvedenej vo vyjadrení k dovolaniu, v ktorej poukazovala na obsahovo totožné dovolania sťažovateľa odmietnuté dovolacím súdom podľa § 447 písm. f) CSP (sp. zn. 8XCdo/3/2019, sp. zn. 8XCdo/1/2019), ktorú ignoroval a odklon od svojich prechádzajúcich rozhodnutí nijako nevysvetlil. Podľa názoru ústavného súdu právne závery

najvyššieho súdu neboli reakciou na obsah dovolania, pretože tieto argumenty sťažovateľ v dovolaní vôbec nenamietal. Napokon ústavný súd dodal, že je bezpredmetné bližšie sa zaoberať odôvodnením záverov, ku ktorým dospel najvyšší súd, pretože tieto bezprostredne súvisia s otázkou prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 421 CSP, ktorá bola posúdená ústavne neakceptovateľným spôsobom.

11. Následne najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol. Vychádzajúc zo svojho skoršieho uznesenia vo veci sp. zn. 8XCdo/3/2019 z 22. januára 2020, vyhodnotil dovoláciu kritiku ako otázku príčinnej súvislosti majúcu povahu skutkovú, nie právnu.

III.

Argumentácia sťažovateľa

12. K napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ dôvodí nedostatkom jeho odôvodnenia, keďže sťažovateľ v odvolaní namietal, že súdy nedokážu „vrátiť späť čas“ a vykonať vo vzťahu k elektronicky spracovaným návrhom procedúru prijatia podania tak, aby nedošlo k vytvoreniu prekážky premlčania. Podľa v tom čase účinnej právnej úpravy v Občianskom súdnom poriadku konanie časovo začínalo prijatím podania na základe uskutočnenej procedúry definovanej podľa § 129 – § 139 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy v znení neskorších predpisov. Procedúra prijatia podaní preto nemohla byť ukončená v deň, keď boli Okresnému súdu Prievidza po prvýkrát doručené návrhy.

13. Sťažovateľ považuje za nepravdivú argumentáciu krajského súdu o pripravenosti Okresného súdu Prievidza prijať žaloby s právnymi účinkami podľa pôvodného dátumu ich doručenia. Okresný súd Prievidza ochotu zaevidovať tieto návrhy prejavil, avšak bez tvrdenia a záruky, že budú zaevidované s právnymi účinkami zachovanými podľa pôvodného dátumu doručenia. Takúto záruku dať nemohol, pretože systém elektronickej podateľne neumožňoval spätné zaevidovanie a neumožňovali to ani právne predpisy. Krajský súd sa vo vzťahu k technickej realizovateľnosti spätného zaevidovania návrhov na vydanie platobných rozkazov nezmienil o kľúčových dôkazoch (svedecké výpovede na okresnom súde), a teda nedokázal uspokojivo vysvetliť, prečo by bol Okresný súd Prievidza schopný spätného zaevidovania návrhov na platobné rozkazy.

14. Krajský súd vôbec nereagoval na zásadnú odvoláciu námietku sťažovateľa o pretrhnutí postupu, ktorý je nevyhnutný pre vznik oprávnenia na ďalšie vymáhanie poplatkov z omeškania. Bez uplatnenia práva na úhradu koncesionárskych poplatkov na súde nebolo možné pristúpiť k vymáhaniu príslušenstva. Preto v priamej príčinnej súvislosti s odmietnutím žalôb na uplatnenie koncesionárskych poplatkov došlo k vzniku škody aj v podobe zániku práva na vymáhanie ich príslušenstva.

15. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ kritizuje jeho právny záver o skutkovej povahe dovolacej otázky. Uvádza postupnosť krokov pri uplatňovaní práva na úhradu koncesionárskeho poplatku a nadväzujúceho poplatku z omeškania, z čoho vyvodzuje, že položil otázku právnej povahy. V dovolaní vyvodil príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom v podobe odmietnutia návrhov na vydanie platobných rozkazov a nevzniknutím práva na vymáhanie poplatkov z omeškania, a teda s dosahom na zodpovednosť žalovanej za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právna otázka tu vzniká v súvislosti s tým, čo vlastne

patrí pod pojem škoda, ktorú sťažovateľ v dovolaní vymedzil tak, že nesprávny úradný postup zabránil splneniu jednej z podmienok podľa právnej úpravy koncesionárskych poplatkov účinnej do 20. februára 2006, ktorou je súdne uplatnenie nároku na koncesionárske poplatky. Tá istá právna úprava vyžadovala splnenie tejto podmienky aj pre vznik práva na vymáhanie poplatkov z omeškania. Právnou otázkou je teda to, či škodou, ktorá je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom, je nevzniknutie nároku na vymáhanie poplatkov z omeškania alebo je ním zánik tohto nároku podľa zákona č. 96/2006 Z. z., na čom zjavne nesprávne založil svoj prvostupňový rozsudok v prvostupňovom rozhodnutí, ktoré krajský súd v napadnutom rozsudku nijako nespochybnil napriek zásade *iura novit curia*, alebo je ním zánik tohto nároku generálnym pardonom účinným od 12. júla 2007.

16. S odkazom na dovoláciu judikatúru [5Cdo/126/2009 – „*právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť*“] sťažovateľ dôvodí, že bolo úlohou najvyššieho súdu zadefinovať, ktorá z možných právnych skutočností spadá pojem škoda, ktorá až následne má skutkový vzťah k svojej príčine – nesprávnemu úradnému postupu.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K napadnutému rozsudku krajského súdu:

17. Sťažnostná kritika orientovaná na napadnutý rozsudok krajského súdu sa vyznačuje spoločnou črtou, a to nedostatočným odôvodnením. Sťažovateľ totiž síce identifikuje konkrétne otázky, ktoré boli podľa jeho názoru boli pre poskytovanie súdnej ochrany v základnom (nachádzacom) konaní podstatné (technická realizovateľnosť spätného zaevidovania návrhov z roku 2006, súvislosť vymáhania istiny a príslušenstva), a zrozumiteľne naznačuje svoj názor na to, ako mali byť riešené, zakaždým však namieta nedostatočnosť argumentačnej reakcie krajského súdu na dôvody prednesené v odvolaní proti prvoinštančnému rozsudku okresného súdu. Podstata sťažnostnej argumentácie adresovanej odvolaciemu rozsudku krajského súdu tak napokon tkvie v nedostatočnosti jeho odôvodnenia.

18. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z na to nadväzujúcej judikatúry najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho vyplýva, že pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené zo zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne

uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae*. (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/155/2017 z 25. 10. 2017).

19. Ak bol teda sťažovateľ presvedčený, že krajský súd nezodpovedal v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku na otázky podstatné pre poskytnutie súdnej ochrany v odvolacom konaní, a tým došlo k porušeniu označených práv, bolo potrebné predmetné námietky predniesť v dovolaní založenom na vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Z kópie dovolania, ktorú sťažovateľ k ústavnej sťažnosti predložil, však vyplýva, že dovolanie založil na nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 421 ods. 1 CSP, nie na § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd ako súd dovolací je pritom podľa § 440 CSP dovolacími dôvodmi viazaný a nesmie napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať z hľadísk, ktoré dovolateľ v dovolaní argumentačne neuplatnil. Sám sťažovateľ tak koncepciou svojho dovolania spôsobil, že ľudsko-právne relevantnú dostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu najvyšší súd v dovolacom konaní preskúmať nemohol.

20. Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovateľ nevyužil právny prostriedok (dovolanie pre zmätočnosť), ktorý mu zákon na účel ochrany jeho základných práv a slobôd i práv garantovaných dohovorom a dodatkovým protokolom priznáva. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako neprípustnú.

21. Záver ústavného súdu o neprípustnosti ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu nie je spôsobilá narušiť ani argumentácia sťažovateľa v úvodnej časti jeho ústavnej sťažnosti, ktorá sa zakladá na procesnom pravidle o zachovaní lehoty na podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu napadnutému mimoriadnym opravným prostriedkom a s tým súvisiacej rozhodovacej praxi ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Aplikovateľnosť § 124 štvrtej vety zákona o ústavnom súde a súvisiacich právnych záverov plynúcich zo štrasburskej judikatúry je totiž odôvodnená požiadavkou, aby procesná neistota o prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku nešla na vrub účastníkovi konania, ktorý takýto mimoriadny opravný prostriedok podáva. V sťažovateľovom prípade však už odkázaná judikatúra najvyššieho súdu aj konštantná rozhodovacia prax ústavného súdu zastávajú stabilné pozície v názore, podľa ktorého nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je namietateľná v dovolaní založenom na dôvode podľa § 420 písm. f) CSP. Niet tu teda žiadnej neistoty o prípustnosti takto koncipovaného dovolania.

IV.2. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

22. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že je odôvodnené mimoriadne úsperne. Celá argumentácia najvyššieho súdu sa koncentruje do všeobecného záveru o skutkovej povahe otázky prednesenej sťažovateľom v dovolaní. Najvyšší súd s odkazom na dovolaciu prejudikatúru vyslovil paušálny záver o skutkovej povahe otázky príčinnej súvislosti pri uplatňovaní nároku na náhradu škody. V rovine formálneho hodnotenia takéto odôvodnenie podľa názoru ústavného súdu nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z CSP, a to ani napriek jeho § 451 ods. 3, podľa ktorého v odôvodnení uznesenia, ktorým bolo dovolanie odmietnuté alebo ktorým bolo konanie o dovolaní zastavené, dovolací súd stručne uvedie iba dôvod svojho rozhodnutia.

23. Sťažovateľ však nenamieta nedostatočnosť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu, a preto sa ňou ústavný súd, ktorý je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný dôvodmi návrhu na začatie konania (ústavnej sťažnosti), zaoberať nemôže.

24. Podstatnou námietkou, ktorú sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu vznáša, je kritika vyhodnotenia dovolacej otázky najvyšším súdom ako skutkovej, nie právnej. Ústavný súd sa *in abstracto* s danou sťažovateľovou kritikou stotožňuje. Napokon sám sťažovateľ odkazuje na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej otázka príčinnej súvislosti nemusí byť a ani nie je výlučne otázkou skutkovou (nález sp. zn. III. ÚS 409/2021, bod 19). Napriek tomu ústavný súd konštatuje, že svojou rozhodovacou právomocou v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nerieši otázky akademickej povahy. Rozhodnutie ústavného súdu musí vykazovať potenciál reálneho pozitívneho vplyvu na základné práva a slobody sťažovateľa. Na dosiahnutie tohto cieľa je okrem iného potrebné dospieť k záveru, že prípadná vada postupu či rozhodnutia orgánu verejnej moci sa negatívne odrazila na subjektívno-právnej sfére sťažovateľa rámcovanej katalógom jeho základných práv a slobôd.

25. Ústavný súd po preskúmaní príloh ústavnej sťažnosti zistil, že nosné dôvody zamietnutia žaloby o náhradu škody voči štátu spočívali v (i) neunesení dôkazného bremena týkajúceho sa sťažovateľom tvrdeného premlčania jeho práva na zaplatenie zameškaných koncesionárskych poplatkov, (ii) v *ex lege* zániku sťažovateľovho nároku na zaplatenie poplatku z omeškania so zaplatením koncesionárskych poplatkov a (iii) v nepreukázaní vzniku nákladov na súdne poplatky, právne zastúpenie, na telekomunikačné, poštovné, administratívne a tlmočnicke výdavky. Krajský súd k uvedeným dôvodom doplnil (iv) zdôraznenie záveru plynúceho z rozhodnutí ústavného súdu a ESLP potvrdzujúcich nesprávny úradný postup, ktorý spočíval v povinnosti Okresného súdu Prievidza opätovne sa zaoberať podaniami právneho predchodcu s tým, že ich právne účinky budú zachované ku dňu ich pôvodného podania v roku 2006. Na (v) uvedené právne účinky pritom podľa názoru krajského súdu nemohla mať žiadny vplyv prípadná nedostatočnosť technického vybavenia Okresného súdu Prievidza, pretože taký vplyv procesné predpisy neaprobujú.

26. Naproti tomu sťažovateľ v dovolaní proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu namietal nesprávnosť právneho posúdenia otázky príčinnej súvislosti, čo podložil popisom zákonom predpísaného postupu uplatňovania pohľadávok z koncesionárskych poplatkov a podmienok vzniku nadväzujúceho nároku na poplatok z omeškania. K tomu objasnil, že neprijatím návrhov na začatie konania Okresný súd Prievidza pretrhol zákonom predpísaný postup, ktorý je podmienkou pre vznik nároku na poplatok z omeškania a jeho ďalšie uplatňovanie. Tým podľa sťažovateľa mala byť daná príčinná súvislosť medzi uplatňovanou škodou a nesporným nesprávnym úradným postupom.

27. Z porovnania nosných dôvodov zamietnutia sťažovateľovej žaloby a dôvodov jeho dovolania vyplýva, že síce obsahovo súvisia (napokon, ide stále o tú istú kauzu), absentuje však pri nich prekryv relevantný pre procesnú stránku (a tým aj prípustnosť) dovolania. Dôvodom zamietnutia žaloby sťažovateľa totiž zjavne nebol záver o nedostatku príčinnej súvislosti v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nesporných skutkových okolností. Skutočným dôvodom zamietnutia žaloby bola absencia skutkových zistení slúžiacich následne právnomu posudzovaniu, a to práve v dôsledku neunesenia dôkazného bremena sťažovateľom. Išlo teda o otázky nanajvyš

skutkové. Otázka právnej povahy, ktorá sa predsa len v obraze predmetného civilného sporu ako nosný dôvod objavila, spočívala v tom, že priamo zákonom s účinnosťou od 21. februára 2006 bol vyvolaný zánik nárokov na poplatok z omeškania s platením koncesionárskych poplatkov; skutkovo je pritom nesporné, že všetky sťažovateľom tvrdené návrhy na začatie konania boli podané až po uvedenom dátume. Sťažovateľ však predmetný aspekt odrážajúci právne posúdenie vo svojom dovolaní vôbec nespomenul a vôbec proti nemu právne neargumentoval. V dovolaní taktiež vôbec nespochybnil doplňujúci záver krajského súdu, podľa ktorého právne účinky návrhov na začatie konania odmietnutých Okresným súdom Prievidza boli zachované, a ani záver, podľa ktorého nedostatočné technické vybavenie nemá žiadne dôsledky pre určenie momentu začatia konania, a teda uplatnenia premlčateľných pohľadávok.

28. Rešpekt k sťažovateľovým základným právam i právam zaručeným dohovorom a dodatkovým protokolom v popísaných okolnostiach nemohol byť napadnutým uznesením, ktoré najvyšší súd založil na stručnom a celkom všeobecne ladenom odôvodnení, narušený. Najvyšší súd je totiž, ako už bolo uvedené, viazaný dôvodmi dovolania (§ 440 CSP). Otázky, ktorých dôležitosť si pre dodržanie základných práv v procese poskytovanej súdnej ochrany vyžaduje adresné odpovede zohľadňujúce okolnosti prejednávaneho sporu, tak formuluje samotný dovolateľ v jeho dovolaní. CSP prostredníctvom § 421 ods. 1 a § 432 ods. 2 prenáša práve na dovolateľa časť procesnej zodpovednosti za prípustnosť jeho dovolania tým, že je povinný dovolacou otázkou vystihnúť skutočné právne dôvody, na ktorých je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu založené. Najvyšší súd nie je oprávnený nosné právne otázky súdnej ochrany poskytovanej v základnom konaní iniciatívne vyhľadávať, a tým suplovať zákonom predpísanú procesnú aktivitu dovolateľa.

29. Sťažovateľ v dovolaní formuloval otázky príliš všeobecné, nezohľadňujúce skutočné nosné dôvody zamietnutia jeho žaloby. Nevenoval sa otázkam, od ktorých dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu závisel. Od najvyššieho súdu preto nebolo dôvodné očakávať reakciu na otázky, ktoré síce pre poskytnutie súdnej ochrany boli rozhodujúce, sťažovateľ ich ale v dovolaní nenastolil. Ak najvyšší súd namiesto toho odmietol dovolanie sťažovateľa na podklade jednoduchého a floskulného odôvodnenia o skutkovej povahe dovolacej otázky, ústavný súd môže *obiter dictum* vysloviť na adresu najvyššieho súdu formálnu kritiku, v dôsledku argumentačnej koncepcie sťažovateľovho dovolania však nemôže konštatovať, že identifikované nedostatky negatívne zasiahli do jeho základných práv a slobôd. Sťažovateľ svoje dovolanie nezaložil na dôvodoch, ktoré by si vzhľadom na povrchnú a neúmerne generalizujúcu odpoveď najvyššieho súdu vyžadovali intervenciu ústavného súdu.

30. Z uvedených dôvodov ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti uzneseniu najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, keďže nesignalizuje vady relevantné z pohľadu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neuviedol vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 1 dodatkového protokolu žiadne samostatné argumenty, ale ich tvrdené porušenie argumentačne spojil s dôvodmi v prospech porušenia práv procesnej povahy (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), niet dôvodu, aby ústavný súd vo vzťahu k týmto právam hmotnej povahy dospel k odlišnému záveru. Preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

31. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch formulovaných sťažovateľom v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutých rozhodnutí, vrátenie veci na ďalšie konanie, náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu